

Briļļu Lauņvalda

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS JĒKABPILS UN KRUSTPILS RAJONU
KOMITEJU UN RAJONU DARBAĻAUZU DEPUTĀTU PADOMJU ORGANS

Nr. 42 (2680)
22. gads

Sestdien,
1962. gada 7. aprīlī

Maksā
2 kap.

Pirmrindnieku pieredzes ieviešana— likums katrai saimniecībai!

Septiņgades ceturto gadu nav grūti pielīdzināt istu, lielu pārvērtību gadiem mūsu Dzimtenes slavenajā vēsturē. Uzņemts liels starts partijas XXII kongresa un nesen notikušā PSKP CK marta Plēnuma atbildīgo lēmumu īstenošanā lauksaimniecībā. Un sekmes daudzējādā ziņā būs atkarīgas no tā, kā teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes, katrs lauku cilvēks cinīsies par pirmrindnieku darba metožu ieviešanu, visu jauno un progresīvo. Nevar taču pieļaut, ka apmēram līdzīgos klimatiskos un augšnes apstākļos kolhozi un padomju saimniecības iegūst ļoti atšķirīgus rezultātus. Tādi kontrasti vispirms jālikvidē viena kolhoza vai padomju saimniecības robežās dažādās lauksaimniecības nozarēs.

Kā ir mūsu rajonos? Piemēri nav tālu jāmeklē. Lūk, Krustpils rajonā un pat republikā pazīstams kolhozs «Leņina karogs» ar samērā augstajām graudaugu ražām. Pērn vidēji te ieguva ap 18—20 cmt graudu no hektāra. Turpat kaimiņos ir lauksaimniecības artelis «Uz priekšu», līdzīgi apstākļi Kārļa Marksa kolhozā, tomēr šīs saimniecības līdzī netiek.

Jēkabpils rajona Dignājas kolhoza kukurūzas audzētāji guvuši atzīstamus panākumus. Bet ne jau tāpēc, ka te varētu lepoties ar sevišķi labu augsnī. Tāpat kā, piemēram, Leimaņu kolhozā, «Ozolā» un veselā virknē citu zeme ir dažāda. Tomēr dignājēši, sākot ar kolhoza priekšsēdētāju A. Fokinu un agronomu P. Zeltiņu un beidzot ar mehanizatoriem un visiem laukopjiem, labi izpratuši šīs kultūras agrotehniku un centīgā darbā parādīja, ka vidēji iegūtā 549 cmt zaļās masas raža no hektāra nebūt nav robeža. Viena kukurūzas centnera pašizmaksa šeit ir 25 kapeikas. Rudenī sagatavotās 4700 t kukurūzas skābarības dara savu: šī saimniecībā gandrīz dubulto piena produkciju, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Bet kolhozā «Ozols» no viena hektāra ieguva 121 cmt, Leimaņu—tikai 51 cmt no hektāra kukurūzas zaļās masas. Tur nebija cieni pirmrindnieku vērtīgā pieredze.

Pieredze parādījusi, ka, kukurūzu sējot kvadrātligzdās, ražas pieaug par apmēram 200—300 cmt no viena hektāra. Tomēr Jēkabpils rajona Raiņa kolhozā pērn stūrgalvīgi praktizēja rindseju. Vēl jociņā tāpēc izklausās agronomes b. Pāvuliņas vārdi, ka daļu šim gadam paredzētās platības sējot tāpat rindsejā...

Pa jauniem ceļiem jāiet arī lopkopības attīstībā. Bez smago darbu mehanizācijas necelsies darba ražīgums, bez pirmrindnieku pieredzes plašas propagandas un tieši ieviešanas pārējo lopkopju darbā—negūs vajadzīgos panākumus. Uz Plaviņu atbalsta paraugsaimniecību brauc mācīties daudzi kolhozu vadītāji un speciālisti. Piemēram, var iepazīties ar Bārtuļa metodes istu pielietojumu cūku nobarošanā Mākalnu fermā. Šogad pirmo reizi saimniecībā sākuši pielietot lopbarības biomicinu. Martā 54 barokļu grupā izdārīja izmēģinājumu ar audu biogeno stimulatoru, kas pierādīja, ka lietderīgi to pielietot sīvēnu nobarošanā: diennakts dzīvsvara pieaugums, salīdzinot ar kontrolgrupu, pieaug par apmēram 40 un vairākiem gramiem.

Jēkabpils rajona Druvu padomju saimniecībā lielās cūku fermas izbūve un mehanizācija izmaksāja tikai ap 12.000 rubļu, bet labums no tās neatsverams. Ja vidēji pārējo cūkkopju grupās barokļi dzīvsvarā ik diennakti pieaug par 250 gramiem, tad šajā novietnē, kur mehanizēti visi darbietilpīgie procesi, b. Greiškāne saviem 1000 kopjamiem panākusi apmēram 460 g vidēju diennakts pieaugumu. Vai šis piemērs negaida sekotājus? Noteikti.

Krustpils rajona Kirova kolhozā visā drīzumā 150 govīs sāks kopt pēc F. Čuplinskienes metodes. Lopus turēs bez piesiešanas. Apmācītas jau divas lopkopes rīkoties ar jaunākajiem slaukšanas aparātiem. Drošāk jārisina šie jautājumi arī citās saimniecībās. Bet ko varam teikt par tādām saimniecībām kā «Selga», «Uz priekšu» un vēl vienu otru, kur elektriskos slaukšanas aparātus jau skārusi rūsa, jo ieslēgti stāv bez lietošanas vairākus gadus? Kā šo saimniecību vadītāji domā atrisināt lielos uzdevumus lopkopības darbu mehanizācijā?

Komunistiskā partija uzskata, ka pirmrindnieku pieredzes ieviešanas ziņā vairs nevar būt runas par brīvprātības principu, ka tā ir obligāta prasība ikvienai saimniecībai, visiem vadītājiem. Par to jāgādā arī partijas organizācijām.

Sīki jāanalizē viena vai otra lopkopja, laukopja darbs, progresīvais viņu ikdienas pūlīšs, noskaidrojot arī trūkumu cēloņus. Tad nebūs tik lielu kontrastu saimniecībā, pat brigādē un fermā. Lūk, Neretas padomju saimniecībā ir 30 slaucēju, bet tikai vienai pērn izdevās pārsniegt trīs tūkstošu kg līniju—izslaukt 3474 kg piena, bet četras no tām netika pat līdz di-

viem tūkstošiem no govīs. Ja saimniecībā vidēji būtu izslaukti nevis 2362 kg, bet vismaz 2500, ir tad iegūtu vismaz 70 t piena papildus.

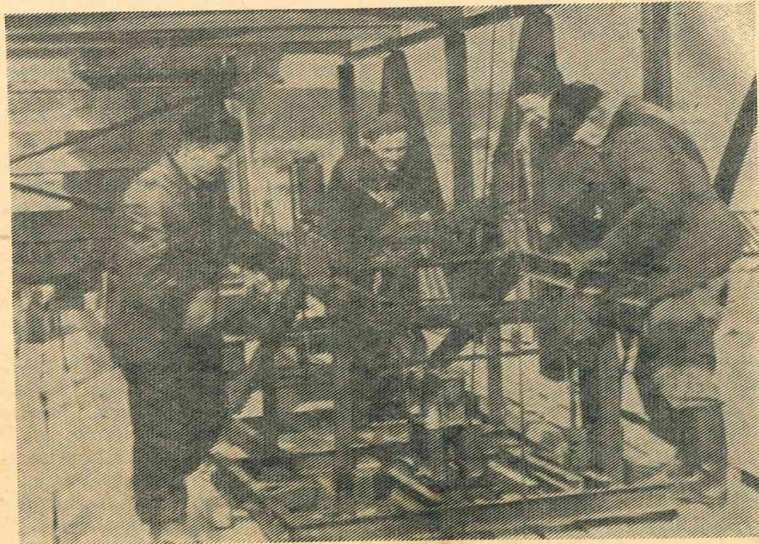
Vairāku saimniecību vadītāji un speciālisti formāli pieiet lopkopju darba papildpamaksai un līdz ar to kavē pirmrindnieku pieredzes ieviešanu. Šajā ziņā daudz grēko arī Jēkabpils rajona Oskalna kolhozs. Te gan noteica papildpamaksas par ražošanas plānu izpildi ar uzviņu, tomēr ne pērn, ne arī šogad noteiktā premiālā sistēmā neparedz sistēmisku materiālu stimulēšanu, jo visus aprēķinus izdara gada beigās. Kāpēc gan lopkopjus materiāli neieinteresēt arī par mēneša plāna izpildi vai pārsniegšanu un neizmaksāt naudu regulāri ik mēnesī vai pa ceturksņiem? Tas noteikti nāktu par labu. Bet oškalnieši ar savu piena produkciju kā pērn, tā šogad ir atpalicēju skaitā. Un viens no iemesliem ir tieši slikti nostādītā materiālā ieinteresētība, kas ļaudis neizraisa iniciatīvu.

Krustpils rajona kolhozos «Rekords», «Draudzība», Jēkabpils—«Komunārs», Zalvīte un citur ir dažas bākas, tiešām lieliski darba darītāji, bet blakus vēl atpalikuši lopkopji. Liela vaina slēpjas tajā apstākļi, ka labāko pieredze palikuši neizziņāta, neapgūta. Un šajā ziņā paldies nevar teikt kolhozu valdēm un lauksaimniecības speciālistiem. Viņu darba svarīga mērķa patlabanējos apstākļos, kad krasi pārkārtota lauksaimniecības vadība, ir tieši tā, kas nosaka, kā konkrētos apstākļos ievieš progresīvas ražošanas metodes.

Pirmrindnieku pieredzes ieviešanai jāpaver plašs ceļš, tai jāklūst par obligātu likumu katrā saimniecībā.

PAR GODU 1. MAIJAM

Dolomītu izmantos simtprocentīgi

Pašreiz daļa nerūdas izrakteņu kombināta būvgrupas strādnieku montē transportierus, citi veic koka apdares darbus. Vēl priekšā—elektriskā pievade un iekārtas izmēģinājumi.

Attēlā: (no labās) montāžnieki J. Krastiņš, J. Naglis, M. Fomins un V. Liepiņš uz transportiera estakādes.

Strādā visu marku traktori

Dignājas kolhoza mehanizatori uz tīrumiem jau izveduši vairāk nekā 7000 tonnu organiskā mēslojuma. Pirmkārt, to saņēma kukurūzai, cukurbietēm un citām rušināmajām kultūrām izraudzītie tīrumi. 40—50 tonnas organiskā mēslojuma saņēmuši 70 ha tīrumu, kur sēs kukurūzu, un 50 ha, kas paredzēti cukurbietēm. Mēslojums izvests arī laukiem, kur stādīs kartupeļus un dārzeņus.

Mehanizatori organiskā mēslojuma transportēšanai izmanto kāpurķēžu riteņtraktorus. Pielietojot piemērotu piekabī, mēslojumu transportē arī mazjaudas riteņtraktors. Kamēr citi mehanizatori bija nodarbināti attāļajos tīrumos, traktorists Jānis Ušackis palīdzēja iekopt laukus, kur stādīs kāpostus, sēs galda bietes, burkānus un citus dārzeņus.

Attēlā: mazjaudas riteņtraktora DT-20 vadītājs Jānis Ušackis ar organiskā mēslojuma kravu ceļā uz dārzeņu tīrumu.

V. Beļeviča teksts un foto

Zinātniski teorētiska konference

2. aprīlī Sauskas 25. arodskolā notika zinātniski teorētiska konference, kurā piedalījās Jēkabpils rajona mehanizatori. Lekciju «Traktoru parka saimnieciskā izmantošana» nolasīja Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomijas institūta līdzstrādnieks, ekonomisko zinātņu kandidāts b. Voļčehovskis. Par cukurbietu audzēšanas agrotehniku pastāstīja Mežotnes selekcijas stacijas vecākais zinātniskais līdzstrādnieks b. Zālītis. Ar marta

Plēnuma materiāliem mehanizatorus iepazīstināja Latvijas KP Jēkabpils rajona komitejas sekretārs b. Podskočis.

Kolhoza «Nākotne» mehāniķis Dz. Salupins, Leņina kolhoza mehanizators J. Salna un citi apmaiņās darba pieredzē. Konferences noslēgumā dalībniekus iepriecināja Viesītes pilsētas kultūras nama, Sauskas 25. arodskolas un tautas nama pašdarbnieki.

V. Abele

Konveijera lenta ar dolomīta atsilām virzās augšup, un tad sīkās šķembas izbirst puteklainās kaudzēs. Tas ir atlikums no gatavās produkcijas. Līdz šim laikam to vēl izmanto ceļu labošanai, daļēji celtniecībā. «Dolomīts jāizmanto simtprocentīgi,» jau pagājušajā gadā šādas domas nodarbināja Plaviņu nerūdas izrakteņu kombināta inženiertehniskos darbiniekus, drupināšanas ceha ļaudis. Pamazām tapa rekonstrukcijas aprēķini, izlēmts to bija paveikt pašu spēkiem un līdzekļiem. Un darbi varēja sākties.

Būvgrupa, kas sastāv no 12 strādniekiem, vadītāja R. Bīķernieka vadībā jau daudz ko paveikusi ceha rekonstrukcijā. Lielas grūtības montāžniekiem sagādāja transportiera estakādes pacelšana 12 metru augstumā, jo nebija speciāla celamā krāna. Tagad tas jau padarīts, un brigadieris V. Liepiņš, M. Fomins, J. Naglis, J. Krastiņš un vēl citi pēdējos montāžas darbus veic no galvu reibinoša augstuma. Skatām paveras visa nerūdas izrakteņu kombināta panorāma, tuvējie meži un lauki...

Lūk, metinātājs V. Privado, uzģērbis aizsargmasku, strādā šķem-

bu skalotāja montāžā, kas jau gandrīz gatavs. Abu skalojamo mašīnu jauda būs 100 t stundā katrā. Ierīkoti arī divi sieti, kas šķiros atstās smalkākās un rupjākās frakcijas. Piemēram, sīkās šķembiņas no sijātāja varēs izmantot lauksaimniecībā, ceļu labošanā, bet rupjākās—3 līdz 20 mm no-nāks skalotājā un tad pa transportieriem noliktavā. Tieši šī pēdējā produkcija būs ļoti vērtīga dzelzsbetona rūpniecībā. Tādā veidā kombinātā iegūto dolomītu izmantos simtprocentīgi. Dienā varēs pārstrādāt vienu trešdaļu no iegūtās produkcijas.

Drupināšanas ceha vadītājs b. J. Večens nosauc J. Džercānu, S. Agapova un citu būvbrigādes strādnieku vārdus, kuri krievi pūlas, lai jau uz 1. Maija svētkiem kombināts sāktu izlaist jauno produkcijas veidu. Rekonstrukcija, kā redzams, dos lielu labumu kā kombinātam, tā tautas saimniecībai. Tā ir kolektīva velte Vispasaules darbāļaužu starptautiskās solidaritātes svētkiem.

R. Birzes teksts un foto

SLAVA kukurūzas un cukurbiešu audzēšanas meistariem!

Latvijas Komunistiskās partijas Centrālā Komiteja un Latvijas PSR Ministru Padome augstu novērtējusi kukurūzas un cukurbiešu audzēšanas pirmindnieku sasniegumus. Lielai grupai mehanizatoru, posmu vadītāju, brigadieru, agronomu, kolhozu priekšsēdētāju un padomju saimniecību direktoru piešķirti goda nosaukumi «Latvijas PSR kukurūzas audzēšanas meistars», «Latvijas PSR cukurbiešu audzēšanas meistars», kā arī vērtīgas balvas. Lūk, 400—600 cmt kukurūzas zaļās masas no hektāra ieguvuši Jēkabpils rajona kolhozu «Draudzība», «Dignāja», «1. Maijs», Oškalna, Zāses padomju saimniecības, Krustpils rajona kolhoza «Rīts» labākie kukurūzas audzētāji. 328—338 cmt no hektāra pērn novākuši Krustpils rajona kolhoza «Selga» cukurbiešu audzētāji.

Par 500 cmt kukurūzas zaļās masas iegūšanu no hektāra 135 ha platībā goda nosaukums «Latvijas PSR labākais kukurūzas audzētājs» piešķirts Jēkabpils rajona Dignājas kolhoza priekšsēdētājam komunistam ANDREJAM FOKINAM. Šo goda nosaukumu saņēma arī šī paša kolhoza traktorists MAIGONIS GREISELIS, kas apkopa 65 ha, kur ieguva 450 cmt zaļās masas. Bez tam šiem biedriem piešķirtas vērtīgas balvas. Tādu saņēmis arī otrs šīs saimniecības traktorists — DAINIS GRINBERGS par 530 cmt zaļās masas izaudzēšanu uz zemes mērvienību visā 50 ha platībā un posminieks ALBERTS GREISELIS, kura vadītais posms 35 ha platībā caurmērā no hektāra ieguva 450 cmt sulīgās masas.

Goda nosaukums «Latvijas PSR

labākais kukurūzas audzētājs» un vērtīgas balvas piešķirtas arī Jēkabpils rajona kolhoza «Draudzība» brigadierim JĀNIM SUSTINAM. 28 ha platībā šeit caurmēra raža sasniegta 638 cmt, šī paša rajona kolhoza «1. Maijs» traktoristam GUNĀRAM EĶIM, kura koptajos tīrumos 50 ha platībā kukurūzas caurmēra raža sasniedza 400 cmt, un Krustpils rajona kolhoza «Rīts» priekšsēdētājam JĀNIM MUIZNIEKAM, kura vadītajā saimniecībā 33 ha platībā caurmēra raža sastādīja 400 cmt. Zāses padomju saimniecības brigadierim ELMĀRAM LEISKINAM par 400 cmt zaļās masas caurmēra ražas iegūšanu 40 ha platībā piešķirta vērtīga balva. Tā piešķirta arī Jēkabpils rajona Oškalna kolhoza kukurūzas audzētājam traktoristam ILMĀRAM PALSANAM un Krustpils rajona kolhoza «Selga» brigadieriem ARNIM ZVIRGZDINAM un KĀRLIM KĀLVITIM, kuru vadītie cukurbiešu audzētāji 5 ha platībā katrā brigādē ieguvuši 328—338 cmt sakņu caurmērā no katra hektāra.

Latvijas Komunistiskās partijas Centrālā Komiteja un republikas Ministru Padome nolēmus turpināt sacensību par kukurūzas un cukurbiešu sējplatības palielināšanu un šo kultūru ražu celšanu, lai sekmīgi īstenotu dzīvīgo PSKP CK marta Plēnuma lēmumus par lopkopības produktu un kukurūzas un cukurbiešu kopražas palielināšanu lopbarībai 1962. gadā.

Sogad goda nosaukumu «Latvijas PSR kukurūzas audzēšanas meistars» piešķirs tiem mehanizatoriem, kas bez roku darba apkops un izaudzēs kukurūzu skābarības 50 ha un lielākā platībā un kopā ar vālitēm piena un dzeltengatavības stadijā iegūs no ha ne mazāk kā 400 cmt skābarības masas. To saņems brigadieris, kas uz katriem

100 ha sējplatības apsēs 9 ha un vairāk kukurūzas un nodrošinās vismaz 500 cmt skābarības masas ražu ar piena dzeltengatavības stadiju sasniegušām graudu vālitēm. Minimālā sējplatība goda nosaukuma izcīnīšanai brigadieriem — 50 ha, posminiekiem un posmu locekļiem — 25 ha ar tādu pašu ražu kā brigādēs. Agronomiem un inženieriem — mehanikēm to piešķirs, ja kukurūzas skābarības masa ar vālitēm piena dzeltengatavības stadijā no hektāra sasniegs 350 cmt ne mazāk kā 100 ha platībā.

Goda nosaukumu «Latvijas PSR labākais cukurbiešu audzētājs» saņems mehanizatori, kas ar mazu roku darba patēriņu apkops un izaudzēs 30 ha platībā cukurbietes ar caurmēra ražu ne mazāku par 300 cmt no hektāra. To izcīnīs brigadieris, kuru vadītajās brigādēs, rēķinot uz 100 ha sējplatības, iesēs ne mazāk kā 3 ha cukurbiešu lopbarībai un iegūs no ha 350 cmt un vairāk sakņu. Minimālā šīs kultūras sējplatība lopbarībai brigādē — 20 ha.

Posminiekiem un posmu locekļiem minimālā cukurbiešu sējplatība 15 ha ar 400 cmt un lielāku sakņu ražu. Agronomiem un inženieriem — mehanikēm goda nosaukumu piešķirs, ja vismaz 50 ha platībā cukurbiešu sakņu raža saimniecībā sasniegs 300 cmt un vairāk no hektāra.

Ar vērtīgām balvām apbalvos tos kolhozu priekšsēdētājus un padomju saimniecību direktorus, kas panāks, ka, rēķinot uz 100 ha sējplatības, iesēs ne mazāk kā 9 ha kukurūzas un 3 ha cukurbiešu lopbarībai un iegūs 400 cmt kukurūzas zaļās masas ar vālitēm piena dzeltengatavības stadijā, bet cukurbietēm — vismaz 300 cmt sakņu no ha, kā arī sagatavos katrai govij 10 un vairāk tonnu skābarības no kukurūzas un cukurbiešu lapām.

Labāko kukurūzas un cukurbiešu audzētāju pieredzi uzdots plaši popularizēt.

Sogad decembra mēnesī paredzēts sarīkot republikānisku sāksmi, kurā rezumēs paveikto.

Vairāk gaļas valstij!

Padomju ļaudis ar lielu gandarījumu uzņēmuši PSKP CK marta Plēnuma lēmumu, kurā nosprausti grandiozi uzdevumi lauksaimniecības tālākā attīstībā. Šā lēmuma īstenošanā iesaistījies arī Jēkabpils gaļas pārstrādāšanas uzņēmums. Mūsu kolektīvs uzņēmis atbildīgu uzdevumu — izcīnīt komunistiskā darba uzņēmuma nosaukumu.

1962. gadā kolektīvs jau guvis zināmus panākumus, savu darbu veic ritmiskāk. Tā martā bruto produkcijas plāns izpildīts par 108%, gaļas pārstrādāšanas plāns par 106,5%, izpildīti arī citi rādītāji.

Mūsu panākumi būtu vēl lielāki, ja visi abu rajonu kolhozi un padomju saimniecības ar lielāku atbildību pildītu gaļas pārdošanas plānu. Ir daži kolhozi, kā «Komunārs», «Dubna» Krustpils rajonā, «Arājs», «Nākotne» Jēkabpils rajonā, kuri šā gada I ceturksnā gaļas pārdošanas plānu valstij izpildījuši un pārpildījuši. Toties Viesītes, «Vienība», «Asupe», «Rekords», «Komunārs», Oškalna, Leņina kolhozi Jēkabpils rajonā, «Liesma»,

Daugava, «Rekords», «Uzvaras rīts», «Nākotne» Krustpils rajonā to neizpildīja, bet kolhozi «Ozols» un «Uzvara» Jēkabpils rajonā pat samazinājuši gaļas ražošanu, salīdzinot ar pagājušo gadu. Tādēļ arī iedzīvotāji nesatēma lielā daudzumā gaļu un gaļas produktus.

Daudzas saimniecības lopus piegādā gaļas pārstrādāšanas uzņēmumam mēneša pēdējās dienās vai ceturksnā beigās. Tāda kārtība rada uzņēmumam nenormālu darba gaitu.

Lai uzlabotu un normalizētu gaļas pārstrādāšanas uzņēmuma darbu, kolhoziem un padomju saimniecībām lopu barošana jāorganizē tā, lai tos būtu iespējams piegādāt vienmērīgi.

Bez tam uzņēmums lopu uzpirkšanai no iedzīvotājiem organizējis pieņemšanas punktus Krustpils un Jēkabpils rajonu ciemos un kolhozos. Kopīgiem spēkiem jādara viss, lai gaļas pārdošanas plānu valstij izpildītu laikus.

P. Semjonovs,
Jēkabpils gaļas pārstrādāšanas uzņēmuma direktora vietnieks

Plašu ceļu progresīvajām ražošanas organizācijas formām

Pēdējos gados vairākos republikas kolhozos un padomju saimniecībās uzlabojusies ražošanas organizācija: izveidotas kompleksās brigādes, mehanizētās kompleksās un mehanizētās laukkopības brigādes, kā arī sakārā ar ražošanas koncentrāciju radušās iespējas plaši ieviest progresīvo tehnoloģiju cūkkopību, govkopību un putnkopību.

Kolhozos, kur izveidotas kompleksās brigādes, uz 100 hektāriem lauksaimnieciski izmantojamās zemes ražo vairāk lopkopības produktu, tur ir augstāks darba ražīgums un darba samaksa. Raksturīgi, ka kolhozos ar kompleksām brigādēm kopš 1955. gada ir straujāk attīstījusies lopkopības produktu ražošana nekā kolhozos, kur saglabājusies laukkopības brigādes.

Daži saimniecību vadītāji un speciālisti vēl tagad aizbildinās, ka komplekso brigāžu izveidošana traucē lopu koncentrēšanu un progresīvās tehnoloģijas ieviešanu fermās. Šāds uzskats ir aplams, jo kompleksajās brigādēs var tikpat labi koncentrēt ražošanu, tikai brigādes jāspecializē. Pareizi to dara Bauskas, Dobeles un Jelgavas rajona saimniecības, kur katrā brigādē ir liellopi un darba lopī, bet cūkas, putni un aitas koncentrēti vienā no ražošanas brigādēm.

Kādas tad ir mehanizēto brigāžu priekšrocības?

Pirmkārt, tajās pilnīgi likvidēta vienotā ražošanas procesa dvjvadiība, darbaspēka un tehnikas norikšana koncentrēta vienās rokās, kas nodrošina tehnikas intensīvāku izmantošanu.

Otrkārt, iespējams likvidēt bezatbildību par darbu kvalitāti un celt mehanizatoru materiālo ieinteresētību augstu visu kultūru ražu izaudzēšanā, nosakot darba samaksu pēc ražošanas rezultātiem.

Treškārt, šajās brigādēs līdz minimumam var samazināt traktoru pārbraucienus un dikstāves organizatorisku lēmumu dēļ. Laikā, kad traktori nav nodarbināti, var iesaistīt pārējos brigādes darbos arī pašus mehanizatorus.

Ceturtkārt, vairs nav nepieciešami traktoru darba uzskaitveži, jo viņu pienākumus izpilda brigadieris. Līdz ar to tiek ņemta iespēja piekrist nepadarītu darbu, it sevišķi saimnieciskā aprēķina brigādēs.

Tāpēc mehanizētās kompleksās brigādes ir visprogresīvākā ražošanas organizācijas forma un perspektīva visiem republikas kolhoziem un padomju saimniecībām.

Mehanizētās kompleksās brigādes jau ceturto gadu pastāv Bauskas rajona Codes kolhozā, lauksaimniecības arteļos «Sarkanais karogs», «Padomju Latvija» un citos.

Kolhozā «Sarkanais karogs» 1956. gadā no 3 laukkopības brigādēm izveidoja 2 kompleksās brigādes. Katrā brigādē ir slaucamās govīs un jaunlopi, bet cūkas, putni un aitas koncentrētas vienā no brigādēm. 1959. gadā uz komplekso brigāžu bāzes izveidoja mehanizētās kompleksās brigādes. Tagad, piemēram, I brigādei nodoti šādi

traktori: DT-54, «Belarusj», DT-14 un HTZ-7, otrai — DT-54, «Belarusj», HTZ-7 un DVSS-16. Bez tam valdes (agronoma) rīcībā ir vēl viens traktors DT-54, ko izmanto centralizēti tani brigādē, kur attiecīgajā periodā traktoru darbu ir vairāk. Brigādes apstrādā lielas zemes platības: I brigāde — 1001 hektāru, II brigāde — 1029 hektārus. Kolhozā 1961. gadā iegūtas labas ražas: 15,9 centneri graudaugu, 450 centneri kukurūzas zaļās masas, 210 centneri cukurbiešu un 46 centneri daudzgadīgo zāļu siena caurmērā no hektāra. 70 procenti no graudaugiem novākti ar kombainiem un visā 200 hektāru platībā bija pilnīgi mehanizēta rušināmo kultūru kopšana. Izstrāde uz katru nosacīto traktoru sasniedza 487 hektārus mikstā aruma, un katra hektāra pašizmaksa bija tikai 3,46 rubļi.

Ar samērā nīcīgu pirktais spēkbarības patēriņu kolhozā uz 100 hektāriem lauksaimnieciski izmantojamās zemes ražoti 444 centneri piena, 65,6 centneri gaļas un ieņēmti 17.366 rubļi. Ar katru gadu pazeminās arī produkcijas pašizmaksa. Pērn 1 centneram graudu tā bija 4,25 rubļi, pienam — 6,79 rubļi, liellopu gaļai — 54,40 rubļi un cūkgaļai — 83,66 rubļi centnerā.

Lai pārietu uz mehanizētām kompleksām brigādēm, republikas kolhoziem un padomju saimniecībām jāievēro vairāki priekšnoteikumi.

1) Brigāžu platībām jābūt tik lielām, lai tās nodrošinātu augstāzīgu tehnikas izmantošanu un lopu koncentrāciju līdz tādiem apmēriem, ka atmaksātos mehanizācija un būtu iespējams ieviest progresīvo tehnoloģiju. Mehanizēto komplekso brigāžu optimālie apmēri republikas lauksaimnieciskās ražošanas zonās svārstīsies no 400 (Dagdas rajonā) līdz 600 hektāriem sējumu (Jelgavas u. c. rajonos), bet kopplatība — no 700 līdz 1000 hektāriem.

2) Kolhoziem un padomju saimniecībām jābūt tā nodrošinātām ar traktoriem, lai katras brigādes rīcībā varētu nodot vismaz 1 lieljaudas traktoru (DT-54, DT-55, T-75, vai DT-75), vienu vai divus vidējās jaudas traktorus («Belarusj», KDP-35, KD-35 vai T-40) un 1 līdz 4 mazjaudas traktorus un šasijas, kā arī attiecīgu piekabes inventāru.

3) Brigadieriem jābūt labeim organizatoriem. Tos vislabāk komplektēt no pieredzes bagātiem speciālistiem vai praktiķiem, kas prot organizēt augstāzīgu tehnikas izmantošanu un pareizi saskaņot lopkopību ar augkopību.

Vēl tālākā perspektīvā uz komplekso mehanizēto brigāžu bāzes izaugs kompleksās mehanizācijas brigādes, kurās būs iespējams sasniegt tādu darba ražīguma līmeni, kāds paredzēts PSKP XXII kongresa lēmumos.

G. Voicehovskis,
LPSR Zinātņu akadēmijas
Ekonomikas institūta
zinātniskais līdzstrādnieks

Lūk, daži no viņiem — augstu ražu meistariem: (no kreisās) Jēkabpils rajona Oškalna kolhoza traktorists ILMĀRS PALSĀNS, Dignājas kolhoza priekšsēdētājs ANDREJS FOKINS, tās pašas saimniecības posminieks ALBERTS GREISELIS, kolhoza «1. Maijs» traktorists GUNĀRS EĶIS un Zāses padomju saimniecības brigadieris ELMĀRS LEISKINS.

PARUNĀSIM PAR AUDZINĀŠANAS TEMAM

Komunisma cēlāju morāles principi—mūsu darba pamatā

Izaudzīnāt jauno paaudzi par aktīviem komunistiskās sabiedrības cēlājiem un veidotājiem ir svarīgs uzdevums, kas jāveic arī Rītes septiņgadīgajai skolai ciešā sadarbībā ar vecākiem, sabiedrību. Iesākot 3. mācību ceturksni, mūsu skolas kolektīvs kā vienu no saviem svarīgākajiem uzdevumiem uzskatīja, ka jāpanāk komunisma morāles kodeksa principu iedzīvināšana skolēnos. Regulāri katru nedēļu klasēs notika politinformācijas, kurās pārrunājām katru komunisma cēlāju morāles kodeksa punktu. Pārrunas ilustrējam ar konkrētiem piemēriem no Druvu padomju saimniecības dzīves. Daudz interesantu un uzskatāmu ilustrāciju smēlāmies no laikrakstiem un žurnāliem.

Skolai, ģimenei, sabiedriskajam organizācijām vajag ielaudzīnāt jauniesos izpratni par darbu kā sabiedrības attīstības pamatu. Tāpēc bieži organizējam skolā plašākas pārrunas par principu — «Gods darbs sabiedrības labā», «Kas nestrādā, tam nebūs ēst». Skolēnus iepazīstinājam ar Druvu padomju saimniecības darba pirmrindniekiem. Izgatavojām stendu «Mūsu ciema labākie ļaudis», kā arī uzstājam vākt materiālus stendam «Viņi mācījās mūsu skolā». Ne mazāku vērību veltām principam — «Visu PSRS tautu draudzība un brālība». Izgatavojām stendu «Mēs augam lielai draudzībai», kā arī albumu «Sniedz roku draudzībai». Apkopojam materiālus par draudzību ar Lietuvas PSR Anišķu astoņgadīgo skolu. Tādi praktiski darbi liek pārdomāt apstrādājamā tēma-

ta būtību, audzina bērnus tautu draudzības, padomju patriotisma garā.

Skolā krietni audzis pionieru un oktobrēnu skaits. No 50 skolēniem pionieru vecumā 42 skolēni ir pionieri. Nākamā ceturksņa sākumā paredzēts uzņemt jaunus pionierus. Tagad 5., 6., 7. klase ir pionieru klases. No oktobrēnu vecuma bērniem tikai 3 nesastāv organizācijā. Visi pirmās klases skolēni ir oktobrēni. Liels notikums katrā skolēna dzīvē ir viņa uzņemšana oktobrēnos, pionieros, komjauniešos. Tai dienai jāklūst par svētku dienu kā skolā, tā ģimenē. Skolēni tad apzināsies, ka viņiem tiek uzlikti jauni pienākumi, kuri jāveic pēc labākās sirdsapziņas.

Materiālu vākšanā stendam un organizatoriskajā darbā skolai daudz palīdz pionieru aktīvs, vienības priekšsēdētājs Māris Tamiņš, kā arī pionieri Rolands Čudars, Ināra Zirnīte, Irēna un Raisa Gargažinas, Pēteris Kuduķis, Artūrs Gēģeris.

Tāču skola negūs vajadzīgos rezultātus, ja to neatbalstīs ģimene. Skolēnu vecāki labprāt apmeklē vecāku sapulces, kopīgi ar skolotājiem risina bērnu audzināšanas jautājumus. Aktīvi strādā vecāku komitejas priekšsēdētāja b. Tamiņa, kura daudz palīdz skolotāju kolektīvam gan ar padomiem, gan praktiski.

Skolotāju kolektīvs ciešā sadarbībā ar vecākiem arī turpmākajā darbā neželos spēkus, vēl pašizlīdzīgāk strādās jaunās paaudzes audzināšanā.

Sk. Kanderāne,
Rītes septiņgadīgās skolas skolotāja

Lai prasības būtu vienotas

Lai uzlabotu darbu, Jēkabpils bērnudārzs sarakstīja vecāku konferenci, kurā pārrunāja jautājumus par bērnu audzināšanu ģimenē.

Audzinašanas darbs ir ļoti atbildīgs, tādēļ tam liela uzmanība jāvelti jau no agras bērnības.

— Bērni grib daudz zināt, saņemti atbildi uz simt jautājumiem, tādēļ arī uz katru jāpilot patīkami atbildēt, — savā ievadrunā konferencē dalībniekiem uzsvēra bērnudārza vadītāja b. Paškeviča.

Un ne tikai bērnudārza vadītāja un tā darbinieki runāja par bērnu audzināšanu, savas domas un priekšlikumus izteica arī bērnu vecāki. V. Pugule teica, ka viņu ģimenē pret bērnu gan tēvam, gan mātei ir vienādas prasības. Bērnam viss tiek pastāstīts saprotamā valodā. Svarīgi iemācīt būt vienkāršam, ievērot tīrību.

Biedrs Babičovs norādīja, ka, lai gūtu labus panākumus audzināšanā, vecākiem jābūt par piemēru, jo no viņiem bērni ļoti daudz mācās.

Par bērnu audzināšanu ģimenē runāja vecāki bb. Šerijs, Korpejeva,

Caune un citi. Konferencē dalībnieki ieteica arī turpmāk rīkot tematiskas konferences.

Jānožēlo vienīgi tas, ka dažu bērnu vecāki, kā bb. Solovjova, Senža, Lukša, Rāviņš, Ostrovska, Pavlova, Sakis un citi, kuriem tieši vajadzētu lielāku uzmanību veltīt bērnu audzināšanai, neieradās uz minēto konferenci. Daudzi no minētajiem vecākiem neapmeklēja nevienu no bērnudārza rīkotajiem pasākumiem.

Nopietnu pārmetumu pelna b. Venta, kura sava bērna audzināšanu nodevusi vecmāmiņas un bērnudārza ziņā.

Sodien liels un atbildīgs uzdevums bērnu audzināšanā izvirzīts gan bērnu iestādēm, gan arī vecākiem. Lai prasības būtu vienotas un darbs tiktu veikts saskaņoti, nepieciešams ikvienam vecākam, kuru bērni atrodas bērnudārzā, apmeklēt visus rīkotos pasākumus, tā kopīgiem spēkiem risinot lielos, atbildīgos bērnu audzināšanas jautājumus.

G. Liepiņa

Kad cilvēki nonāk strupceļā

Vecāki izraidījuši no mājām un neatzīst savu jaunāko meitu. Kas noticis? Kādu pārkāpumu vai noziegumu viņa izdarījusi? Vaira Liepa-Liepiņa atteicās piedalīties reliģiskajos rituālos, atteicās lūgt dievu, iestājās pionieru organizācijā. Tas ir viss viņas «noziegums». Tomēr reliģijas murgu apmātie vecāki Lūcija un Arnolds Liepas-Liepiņi to viņai nevarēja piedot. Tāpat kā viņi nevarēja piedot arī savam vecākajam dēlam Rihardam, kas iestājās komjaunatnē un jau vairākus gadus dzīvo patstāvīgi, ir atsvešinājies no vecākiem. Tagad brāļa piemēram sekojusi viņa jaunākā māsa — vienpadsmitgadīgā Vaira.

Liepu-Liepiņu ģimene pieder sektantu grupai. Šīs sekts locekļi neatzīst «pasaulīgos priekus» — zinātni, kultūru, mākslu. Apmeklēt teātra un kino izrādes, sarīkojumus ir grēks, lasīt grāmatas — dievam nepatīkams darbs. Šie vecāki saviem bērniem ir lieguši visu — pat izglītību. Neviens no viņu pieciem bērniem nav beidzis 5. klases, bet meitai Hertei ir tikai 2 klašu izglītība. Piekto klasi iesākusi, skolu pameta piecpadsmitgadīgā Elvira.

Vairai ļoti gribējās mācīties. Tāpat kā citi klases biedri, viņa vēlējas nēsāt sarkano pionieru kaklaustu, klūt par pionieru organizācijas locekli. Bet teātris, kino, pašdarbība, visi daudzveidīgie un interesantie pasākumi, kas notiek skolā un ārpus tās — vai visu to varēja pretstatīt lūgšanām, atnaušībai no sabiedrības, cilvēkiem? Nē, mazā Vaira to nevarēja. Viņa pārkāpa vecāku aizliegumu, bet viņi nerēķinājās ar to, ka tajā janvāra naktī laukā sprēgāja sals — dzīvsudraba stabīnš termometrā noslēdza līdz apzīmējumam — 20 grādu Celsija.

Kas noticis ar šo meiteni? Par viņu ir parūpējies padomju valsts. Tagad viņa mācās Biržu internātskolā. Tā kļuvis par viņas mājām un ģimeni. Vaira jau izrāvušies no reliģijas mūklāja.

Bet kā ir ar viņas māsu Elvīru? Vai sabiedrība var palikt vienaldzīga, samierināties, ka meitene nenobeidz astoņgadīgo skolu?

Padomju Konstitūcija garantē sirdsapziņas brīvību. Katram pilsonim ir tiesības piederēt pie tās vai citas ticības, tani pašā laikā ateistiem, padomju valstij un skolai, kas ir šķirta no baznīcas, ir tiesības uz plašu antireliģisko propagandu, kuras pamatā ir zinātnē, materiālistiskais pasaules uzskats, marksisms — leņinisms. Nevar būt divu domu, ka reliģiju nedrīkst pretstatīt padomju likumiem. Liepu-Liepiņu ģimene rupji pārkāpusi likumu par obligāto astoņgadīgo izglītību. Te vienaldzīga nevar palikt arī sabiedrība. Elvirai jāmacās, viņai jāizkļūst no reliģisko māņu purva. Viņa nedrīkst un nevar palikt ar četrpauzē izglītību. Zināšanas, skola palīdzēs viņai saskatīt maldus, tumsonību, ko pauzē sekts sludinātāji.

Piecpadsmitgadīgā Elvira pati lāgā neizprot, kam viņa tic. Vecāki liek piedalīties lūgšanās, aizliedz apmeklēt kino, teātri. Māte apgalvo, ka grāmatas, avīzes, radio — visi melo. Patiesība esot tikai bibelē...

Par Jaunjelgavas sektantu fanātismu un tumsonību, par viņu dvēseļu «ganu» neģēlībām nesen rakstīja laikraksts «Cīņa». Ne viens vien baptists, tāpat kā citu reliģiju ticīgie, jau sapratis, kādā mūklājā ved baznīcas dogmas. Laikam nenāktos īpaši uzsvert, ka ļaudis ar rūgtumu un dziļu nožē-

— Vai nav brīnīši, kolēģi—kukurūza un cukurbietes kļuvas arī par kultūras darbinieku rūpju objektu, — draiskuma dzirksti Intas Dobelnieces balsi nomaina lietišķības pieskaņa.

— Tirumu karaliene taču un ar visu savu galmu... — savai sarunu biedrenei, bibliotēkas vadītājai, atteic Arturs Apšukalns, Sērenes tautas nama vadītājs.

Abi kultūras darbinieki pāriet uz nopietnu sarunu. Liela atbildība par šo kultūru kopšanas un audzināšanas pirmrindnieku pieredzes propagandu gulstas arī uz viņiem. Vienošanos par kopēju pasākumu organizēšanu abi panāk ātri. Tagad jāpado-

mā par palīgiem.

— Komjaunieši, jaunie kolhoznieki, mehanizatori — tieši viņi mums vajadzīgi, — dedzīgi runā Inta.

— Viņi gan, — piekrīt tautas nama vadītājs, bet tūdā sāk šaubīties:

— Ka tikai neiznāk tāpat kā pašdarbībā — sanāks pusemūža cilvēki un vecie ļaudis...

— Ne tik pesimistiski, kolēģi, — Intas balsi jūtami zobgalības dadziši.

— Labi. Sāksim ar komjauniešiem! Viņi norunā par pieredzes apmaiņas vakara sarīkošanu. Izņemtos avīžu un žurnālu materiālus, uzaicinās uzstāties kolhoza «Sarkanais partizānis» brigadieris Eduardu Ancelānu pastāstīt savu pieredzi cukurbietu audzināšanā.

Tādām nopietnam pasākumam labi jāpagatavojas. Inta pārdomā, kā papildināt uzskates agitāciju.

Vēl skolas gados viņai patika zīmēt un tagad bibliotēkāres darbā šīs iespējas ļoti noderēja. Par Sērenes bibliotēkas vadītājas prasmi pārliecinājās daudzi Jēkabpils rajona kultūras iestāžu uzskatāmās agitācijas skatē. Viens no vislabākajiem stendiem bija Intas Dobelnieces darināts.

— Māmulīt, vai šodien atkal zīmēsim? — atvēris bibliotēkas durvis, jautā māzulis puisēns.

— Nē, Kārlīt, tev būs jāparotājās ar vecmāmiņu. Man šovakar jāiziet pie Strazdu fermas slaucējām, — dēlēnam paskaidro māte.

Bibliotēkas vadītājai Intai Dobelniecei lauku ļaudis uzticējuši deputātes pienākumus. Viņa ir to pārstāve Jaunjelgavas pilsētas padomē, kuras pārziņā ir arī Sērenes kolhozs. Viens no Intas pienākumiem — šefība par Strazdu liellopu novietni. Arī šovakar viņa gatavo-

Ar saules pilnu sirdi

Attēlā: Tautas daiļamata meistares bibliotēkas vadītāja Inta Dobelniece (no labās) un Inita Sirmoviča.

Autora foto

jas slaucējas apciemot. Jāaiznes lopkopēm jaunās grāmatas, jāaprunājas par viņu rūpēm un vajadzībām.

— Sveiki, Inta! Kurp tā steigdzies? Laikam atkal kādai vecmāmiņai grāmatas piegādā?

— Labdien, labdien. Eju pie Strazdu fermas sievietēm. Uzmiņēji — nesu arī grāmatas.

— Saki, lūdzu, kā risinās jautājums par mūsu austuvi?

— Kolhoza valde solīja iekārtot istabīņu.

Abas sievietes iegrimst sarunā. Tā ir viena no mākslas audēju pulciņa dalībniecēm, bet Tautas daiļamata meistare Inta Dobelniece ir šī pulciņa vadītāja. Apvienojās divi kolhozi. Jaunās saimniecības valde kantori pārcēla uz ēku, kur ir tautas nams, bibliotēka, sakaru nodaļa. Un iznāca tā, ka audējām savas stelles vajadzēja uz laiku izvēlēt no ērtajām telpām. Tuvojās lietišķās mākslas pašdarbnieku darbu kārtējā skate, un tāpēc arī audējas tā norūpējušas. Trīsdesmit sieviešu lielajā mākslas audēju pulciņā jau trīs Tautas daiļamata meistares, bet dažām lielas iespējas par tādām kļūt. Nemīnēsim, kas tās būs. To parādīs skate, viņu darbi.

Bet bibliotēka, Intas Dobelnieces istais darba lauks, vai arī tam iznāk laiks? Paveikts daudz arī šeit. Vairāk nekā divas trešdaļas no viņas zonas kolhoznieku ģimenēm ir bibliotēkas lasītāji, kopskaitā pāri

par 200 cilvēkiem, tani skaitā visas mākslas audēju pulciņa dalībnieces. Bibliotēkā ir interesanti stendi, tematiski grāmatu sakopojumi. Pašlaik lasītāji gatavojas Zigmunda Skujiņa romāna «Kolumba mazdēli» apspriešanai. To palīdz sagatavot vietējās skolas pedagogi. Inta Dobelniece pastāvīgi vairo lasītāju pulku. Viņai šinī darbā daudz palīgu skolēnu un komjauniešu vidū. Viņi aiznes grāmatas uz attālākām vietām, atnes uz bibliotēku apmaiņai.

Dzīvespriecīga, enerģiska un uzņēmīga ir šī jaunā sieviete. Inta Dobelniece bija pārsteigta un no apmulsuma piesarkusi, kad uzzināja, ka redakcijas darbinieks šoreiz ieradies, lai pastāstītu par viņu un viņas darbu ar lasītājiem.

— Es taču neko sevišķu neesmu veikusi, — viņa mēģināja atrunāties, iebilst. Neko sevišķu? Arī saule, rītos uzlēkdama, neko sevišķu nav izdarījusi. Tikai drīz vien sāk skanēt putnu dziesmas, priecādamies par skaisto dienu, uz darbu steigšus cilvēki. Cilvēki, kam Inta aiznes grāmatas, mācās milēt skaisto un daiļo, cenšas strādāt tā, kā pirmrindnieki, par kuriem runā pieredzes apmaiņas vakaros. Viņu dzīve veidojas arvien skaistāka un pilnvērtīgāka. Un tas ir tādu cilvēku nopelns kā Inta, kā visi tie, kuru sirdis tik pilnas saules un tās siltuma pietiek arī citiem.

D. Slikšāns

Mākslinieciskai pašdarbībai—plašs vērīens

Par Krustpils ciema klubā vadītāju Inta Juste strādā neilgu laiku, bet tas, ko viņa ar aktīvu jau paveikusi, dod labu liecību par interesi, prasmi un iniciatīvu.

Darbojas jauktais koris, sieviešu ansamblis, dramatiskais pulciņš un deju kolektīvs. Dramatiskais pulciņš uzvedis H. Kabridera viencēlienu «Tas varēja nenotikt». Vairākas tautas dejas iestudējis arī deju kolektīvs un dziesmas — sieviešu ansamblis.

Ar šiem priekšnesu-

miem ciema pašdarbnieki viesojušies arī mūsu rajona kolhoza «Rīts» klubā un citur. Vairākas reizes pēdējos mēnešos pašu mājās ar dziesmām uzstājies kolhoza jauktais koris, kuru vada diriģente b. Jankovska.

I. Juste bieži vien lasa lekcijas gan klubā, gan arī pa kolhoza radiomezglu. Tā, piemēram, nesen viņas lekciju temats bija «Mēs dzīvosim komunismā» un «Lauku darbaļaužu kaujinieciskie uzdevumi».

Pašlaik dramatiskais

kolektīvs gatavo Artura Vilka jautro spēli trīs cēlienos «Apslēptie dārgumi». Sajā lugā agronomijas fakultātes studentes Līgas lomā redzēsim klubā vadītāju, amatnieka Gusta lomā — mehanizatoru komjaunieci Augustu Nagli. Jauniete Ija Romanova tēlos rūpkombināta strādnieci. Lugu paredzēts iestudēt līdz maijam mēnesim.

Kopmēģinājumi regulāri notiek arī jauktajam korim. Pašreiz sācis darboties vīru dubultkvartets. Kluba darba plānā š-

jā mēnesi ietverti vairāki interesanti pasākumi, kā V. I. Leņina piemiņas dienas atzīmēšana, kolhoza mehanizatoru vakars, gatavošanās 1. Maijam u.c.

Protams, ciema mākslinieciskajā pašdarbībā vēl daudz ko vēlēties. Piemēram, kāpēc neorganizēt pūteju orķestri, ja ir iegādāti instrumenti. Tas būtu liels pluss kluba darbā.

A. Krastiņš,
mūsu korespondentu
punkta vadītājs
Krustpils ciemā

lu runā par dienām, kas tikpat kā norakstītas no dzīves, kalpojot neesošajam dievam un viņa vietniekiem virs zemes. Taču iedomāties tikai, ka Vairs Liepiņas vecāku reliģija sievieti vēl šobrīd uzskata par otru šķiras radījumu. Tā vien liekas, ka esi šajā mājā pārkāpis viduslaiku sliekšni.

— Tikai vīrieši var vadīt ceremonijas: laulības, kristības, pavadīt mirušos, — pati nesaprotot, cik šie vārdi viņu pazemo kā sievieti, saka Lūcija Liepa-Liepiņa.

... Hertei Lejiņai ir tikai divu klašu izglītība. Iepotētā aklā ticība viņu padarījusi nelaimīgu. Cilvēks palicis bez izglītības, bez aroda. To izjūt arī viņa, kad nākas sastapties ar cilvēkiem, kaut vai veikalā... Bet viss nav zaudēts. Gados daudz vecāki kā Herta Lejiņa mācās vakarskolās, studē augstskolās, apgūst arodu. Ja šodien salīdzina vienpadsmitgadīgo Vairu ar viņas pieaugušo māsu Hertu — pretstats milzīgs. Viena dedzīgi tiecas pēc izglītības, zināšanās, otra — lūgšanās bezmērķīgi pavada dienas. Jādāma, ka agrāk vai vēlāk arī Herta Lejiņa sapratis savu kļūdu.

Stāsts par Liepiņu ģimeni ir dziļi dramatisks. Savas reliģijas vārdā tēvs ir gatavs darīt itin visu — pat nežēlīgi sist savu meitu, kas negrib aklī ticēt dievam, izdzīt viņu no mājas lielā salā. Māte — arī viņai bībeles mācība nobietinājusi sirdi, laupījusi veselīgo saprātu. Tagad viņi nobijušies, ka šī necilvēcīgā rīcība, kas kā vienam, tā arī otram atņem godpilnās tiesības saukties par sava bērna māti un tēvu, jau kļuvis zināma plašai sabiedrībai. Tagad viņi laiž darbā melošanu, šie patiesības apustuļi, kas visur citur redz melus... Divkosīgā reliģiskā morāle šos cilvēkus novedusi strupceļā.

D. Zeltiņš

Ja izziņa nepareiza — jāatbild

Ar sevišķu siltumu padomju valsts un Komunistiskā partija rūpējas par mūsu nākamās paaudzes — bērnu audzināšanu. Pietiek minēt, ka tikai Krustpils pilsētā vien pērn bērnu dārzu un mazbērnu novietņu vajadzībām iztērēti 48,5 tūkstoši rubļu, bet šogad šī summa pieaugs līdz 73,1 tūkstotim. Šogad bērnu dārza mazie iemītnieki saņēma gluži jaunas telpas, kurās vietu skaits palielinājies līdz apamam simtam.

Nemot to vērā, jo nepatīkamāk ir runāt par tiem neapzinīgajiem vecākiem, kuri visādi izvairās, lai nevajadzētu maksāt nelielo samaksu par bērnu uzturēšanu.

Šī maksa tiek aprēķināta, ņemot vērā vecāku izpeļņu, pensijas, pabalstus un cita veida ienākumus. Par to bērnu dārzam iesniedzamas speciālas izziņas.

Tomēr nereti nākas sastapties ar nepatīkamiem faktiem. Piemēram, Krustpils pilsētas namu pārvaldes grāmatvede R. Cistaja, kuras divi bērni apmeklē bērnu dārzā, pērnā gada janvārī iesniedza izziņu, ka viņas vīrs, kurš strādā turpat namu pārvaldē, mēnesī nopelna ne vairāk kā 30 rubļu mēnesī, kaut gan faktiski viņa izpeļņa sastāda no 70 līdz 120 rubļu un vairāk.

Līdzīgi rīkojušies restorāna

«Staburags» darbiniece L. Aksenčeva, Krustpils patērētāju biedrības pārdevēja L. Žučkova un vēl citi. Ludmila Hodjakovas tēvs F. Hodjakovs nekādi nevar izšķirties, vai Ludmila ir viņa meita, vai nav. Maksāt par meitas uzturēšanu viņš izvairās, bet 2. bērnu dārza vadītāja T. Zaiceva piešķirusi viņa sievai 50 procentu atlaidi kā vientuļai mātei(?!).

Te varētu minēt arī A. Ivanovu, J. Brenci, V. Guļajevu, M. Molotovski un vēl citus, kuri arī uzrādījuši nepareizas izziņas.

Bet vai tad tikai vecāku rīcība uzskatāma par negodīgu? Ne mazāk vainīgi ir uzņēmumu un iestāžu grāmatveži un vadītāji, kuri, ignorējami padomju likumus, izdod nepareizas izziņas.

Savukārt visu triju pilsētas bērnu dārzu vadītāji bb. Andrejeva, Zaiceva, Petrova bijuši visai bezatbildīgi šajā ziņā. Viņi nav laikus pieprasījuši izziņas, vairākos gadījumos maksa iekasēta pēc novecojušām izziņām.

Tā visa rezultātā pavisam no bērnu vecākiem palikuši neieņemti 300 rubļi. Tas liecina, ka arī Krustpils rajona izglītības nodaļa maz interesējusies par šo jautājumu.

L. Kravcovs, kontrolieris — revidents

Iejūtīgs un pārliecinošs uzvedums

Pazīstamais čehu dramaturgs Šafraneks savā komēdijā «Zālamana spriedums» sevišķi akcentējis domu, ka ģimene visi darbi jāveic kopīgiem spēkiem. Dzīvē, diemžēl, bieži vien tā nav.

So interesanto un saistošo trīscēlienu komēdiju nesen iestudēja Krustpils rajona Sūnu septiņgadīgās skolas skolotāju kolektīvs. Tiesa, lai gan galvenokārt darbojošās personas ir paši pedagogi, labprāt lūgas norisē piedalās arī pasta darbiniece un režisore b. Bērziņa, dzelzceļnieks b. Kļaviņš, mežnieks b. Priekulis. Pirmizrāde vispirms notika pašu mājās — skolā, un to ciema ļaudis uztvēra atsaucīgi. Martā pašdarbnieki izbrauca arī uz citiem ciemiem, kā kaimiņu — Kirova kolhoza un Raiņa lauksaimniecības artēla klubu.

Lauku ļaudis sirsnīgi sveica viesizrādes dalībniekus, smējās par komiskajām situācijām, kuras labi

izpildīja galveno lomu tēlotāji skolotāja b. Filipova, bb. Bērziņa, Priekulis un citi. Lielākais vaļums aktieru bija labi izpratuši autora domas un ieceres. Un tāpēc spēle bija iejūtīga un pārliecinoša.

L. Dubrovka, Jēkabpils tautas universitātes žurnālistikas fakultātes klausītāja

MUMS ATBILD

Lielāka grupa Krustpils cukurfabrikas strādnieku redakcijai rakstīja par to, ka 9. martā autobusa vainas dēļ par 15 minūtēm viņi nokavējuši darbu. Izteikti pārmēti, ka uz līnijas Krustpils stacija — Zilāni autobusi neievērojo grafiku. 30. ATK priekšnieks P. Sestakovs atbild, ka trīs dienu pārbaudē nav novērots, ka galapunktos autobusi nebūtu noteiktajā laikā.

9. martā autobuss Nr. 15—89 ce-

lā uz staciju tiešām nokavēja un pie bijušā RTS pietātnes pienāca 5 minūtes vēlāk. Tas notika tehnisku traucējumu dēļ. Kamēr strādnieki nonāca līdz fabrikai un darba vieta, maiņu nokavēja par 15 minūtēm.

ATK vadība ziņo, ka turpmāk darīs visu, lai novērstu tehniskos traucējumus transporta līdzekļos darba laikā.

A. Janovskis

Skaisti, graciozi...

Rajona kultūras nama deju vakars šoreiz nebija parastais. Sapulcējusies publika neuzsāka deju, bet sēdēja kultūras nama zālē un gaidīja...

... Atklājam Jēkabpils rajona sarīkojumu deju sacensības, — saka programmas vadītājs Kārlis Vents, un zālē graciozi soli ienāk skaisti tērpušies deju pāri. Atskan lēnā valša melodijas. Ar lielu gandarījumu skatītāji vēro deju pārus, izlīdzinātās kustības, kurās tajā pašā laikā daudz jaunu elementu, interesantu figūru. Lūk, Viesītes vidusskolas jaunieši Selga Grundmane un Jānis Birste, pavisam jauns deju pāris ir arī Inta Orlēna un Dainis Tučeks, bet kāds skaists dejas solis, kāda jau teicama meistarija! Un kā nu nē, viņi taču labāko rajona deju pāru vidū.

Skatītāji vērtē arī deju pāru izpildīto fokstrotu, tango, Vīnes valsi. Ne vēsts tajos no nepatīkamās kratīšanās, no vienaldzīgās, dažreiz piedauzīgās stājas, kas, par nožēlošanu, joprojām vēl sastopama kultūras nama parastajos deju vakaros.

Sacensību komisija paziņo rezultātus — pirmo vietu

izcīnījuši deju pāri — jēkabpīlieši Brigita Blīte un Arturs Celmiņš, otro — jauniegavieši Nora Drollere un Uldis Capa, trešajā vietā — atkal jauniegavieši Daina Ilva un Indulis Alksnis. Pirmo divu vietu ieguvēji izcīnījuši tiesības piedalīties arī republikāniskajā sarīkojumu deju konkursā.

Pagājušās sestdienas vakara dalībniekiem sarīkojumu dejas demonstrēja arī Mākslas darbinieku nama augstākās klases deju pāri Maija Purgaile un Jānis Jurevičs. Cik daudz temperamenta, izdomas un figūru var iemiesot parastajā lēnajā valsi, tango, kāda tomēr interesanta deja ir lipsi!

Sarīkojuma priekšnesumi, bez šaubām, lika pārdomāt, paanalizēt pie sevis arī vienam otram «stīlotājam» jēdzienu — kas ir skaists un kas ne. Šādas dejas vajadzētu demonstrēt vēl un vēl. Kultūras namos, kur notikuši deju kursi, laiks organizēt sarīkojumu deju pulciņus un padarīt tos par tikpat dzīvotspējīgiem, kādi ir tautisko deju kolektīvi.

Z. Lazda

Fiziskā kultūra un sports

Visi uz krosu!

Atzīmējot laikraksta «Pravda» 50. gadadienu, no 1. līdz 31. aprīlim notiek pavasara masu kross. Tā uzdevums — tālāk attīstīt fizisko kultūru un sportu, popularizēt vieglatlētiķu visplašākajās iedzīvotāju masās.

Sacensības kolektīvos sarīko kolektīvu padomes pēc pašu apstiprinātās programmas. Pavasara kross ietilpst arī Jēkabpils rajona 1 sporta spēļu programmā. Krosa fināls notiks 15. aprīlī (nevis 8. aprīlī, kā bija paredzēts sporta spēļu nolikumā) Jēkabpils jaunajā mežā. Programmā: vīriešiem — 3000 un 1000 m skrējieni, sievietēm un jauniešiem — 1000 m, jauniešiem — 500 m.

Katra kolektīva pienākums nekavējoties organizēt treniņus un vietējās sacensības, lai rajonā nebūtu tāda fiziskās kultūras kolektīva, kas nepedalītos šīnī svarīgajā masu sporta pasākumā.

A. Janovskis

Uzvar Lauku tehnikas rajona nodaļas komanda

Varēja cerēt, ka, noslēdzot ziemas sporta sezonu distancu slēpošanā, piedalīsies kupls dalībnieku skaits, jo treniņu apstākļi šogad bija labi. Tomēr cerības neattaisnojās. Jēkabpils pilsētas spartakiādes sacensības distancu slēpošanā 30. un 31. martā un Jēkabpils rajona meistarsacīkstes 1. aprīlī bija pulcējušas pavisam niecīgu dalībnieku skaitu. Sliktie laika apstākļi šeit nav attaisnojošs iemesls.

Par kaut cik pieņemamu sacensību var uzskatīt vienīgi 5 km slēpojumu vīriešiem, kur startēja 10 dalībnieki no 6 organizācijām. Šī distancē uzvarēja Lauku tehnikas Jēkabpils rajona nodaļas pārstāvis Pučka ar rezultātu 21:28. 3 km distancē no četrām dalībniecēm labākā bija Pabērza no tā pašā kolektīva ar rezultātu 16:53.

31. martā uz startu 3x3 km stafetes slēpojuma sievietēm izgāja tikai viena komanda — Lauku tehnikas Jēkabpils rajona nodaļa, līdz ar to iegūstot punktus komandu vērtējumam.

3x5 km stafetes startam nostājās četras vīriešu komandas. Pēc pirmā etapa izrādījās, ka otrās vidusskolas pārstāvis Rubļovs vēlīgi cīnījies un uzvarējis šajā etapā, jo pārējie šī kolektīva komandas dalībnieki neieradās. Stafetes uzvarēja Lauku tehnikas komanda, līdz ar to pēc otrās dienas sacensībām komandu vērtējumā izvirzoties vadībā un nobīdot otrajā vietā otrās vidusskolas komandu, kura bija līderis pēc pirmās dienas.

1. aprīlī vienlaicīgi risinājās Jēkabpils pilsētas spartakiādes sacensības un rajona meistarsacīkstes. Šīs sacensības parādīja, ka laukos vēl pamaz slēpošanas sporta entuziastu, jo nebija pārstāvēts nevienas lauku fiziskās kultūras kolektīvs, kaut gan vairāki bija apsolijuši savu līdzdalību sacensībās. Arī no Jēkabpils pilsētas kolektīviem pārstāvēti bija tikai četri, pie kam pilna komanda bija tikai Lauku tehnikas fizikultūriešiem. Jauktajā stafetē sacensības nevarēja notikt tikai tādēļ, ka vienīgajai komandai nebija pretinieka.

LITERĀRĀ TIESA

8. aprīlī pulksten 16 Jēkabpils kultūras universitātes literatūras un mākslas fakultātes nodarbība — literārā tiesa par Dagnijas Zigmontes romānu

«DOD ROKU RITAUSMAI».

fliktu izšķir valsts arbitraža. Strīdus izlemj arbitrs un attiecīgo organizāciju pārstāvji. Valsts arbitra lēmumi ir galīgi un tūlīt izpildāmi abām interesētajām pusēm. Pieņemtos lēmumus var atcelt vai grozīt uzraudzības kārtībā tikai galvenais arbitrs vai pēc tam republikas Ministru Padome.

1962. gadam Salaspils kalķu rūpnīca nebija atrunājusi savu līguma projektā, ka tā piegādās Krustpils RPBS kalķus maltā veidā papīra maisos. Krustpils RPBS nevarēja tam piekrist, jo pircēji nedabūtu kalķus vēlām fasējuma Puses griežas valsts arbitražā strīdā izšķiršanai, kur noskaidrojās, ka rūpnīca, tikai ar 3. ceturksni sākot, varēs nodrošināt kalķu piegādi maltā veidā un papīra maisos. Tas arī tika ierakstīts līgumā.

Būvmateriālu rūpnīcas (arī Krustpils ķieģeļu rūpnīca) izvērtējis uzņemties saistības pievienot kvalitātes apliecības nosūtīšanas dokumentiem. Mūsu rajonu patērētāju biedrību savienībām izdevies panākt šajā gadā (pat bez arbitražas), ka rūpnīcas šādus sertifikātus dos.

Arbitražas lēmumi ir obligāti, un tie izpildāmi piespiedu kārtā, ja kāda no pusēm izvairās tos labprātīgi pildīt.

D. Garbers, juriskonsults

Par rajona 1962. gada čempioniem kļuva: 5 km distancē sievietēm — Pabērza, bet 10 km distancē vīriešiem — Jēkabpils sportists Ramanis. Pie tam jāpiezīmē, ka 5 km distancē beidza 2 dalībnieces, bet 10 km distancē — 3 dalībnieki.

Nobeigumā jāizsaka pārmēti vairākiem Jēkabpils pilsētas fiziskās kultūras kolektīviem. Vispirms jau par disciplīnas trūkumu otrās vidusskolas komandā. No pieteiktiem 14 dalībniekiem startēja tikai 4, pie kam no tiem pašiem viens mēģināja blēdīties. Izbrīnu rada arī tas, ka sacensībās nepedalījās rūpniecības kombināto kolektīvs, kas ir lielākais pilsētā un kur par fiziskās kultūras padomes priekšsēdētāju darbojas sporta speciālists — darba vingrošanas metodists b. Bauskis. Gribežs redzēt arī dalībniekus no citiem lieliem kolektīviem.

Par Jēkabpils rajona 1962. gada čempioniem distancu slēpošanā kļuva Lauku tehnikas Jēkabpils rajona nodaļas sportisti.

J. Pabērzs, Jēkabpils MRS fizikolektīva padomes priekšsēdētājs

Izsakām sirsnīgu pateicību Jēkabpils būvju un remontu iecirkņa kolektīvam un visiem pārējiem, kas piedalījās

VOLDEMĀRA VILCIŅA izvadīšanā pēdējā gaitā.

Piederīgie

Redaktors E. KOCENS

Pārdodama māja ar augļu dārzu Krustpilī, Kārļa Marksa ielā 59. Tuvākas ziņas Aiviekstes ielā 4.

Arbitražā izšķir strīdus

Gada sākumā ražošanas un tirdzniecības organizācijas noslēdz savstarpējus līgumus par preču piegādi iedzīvotāju patēriņa vajadzību apmierināšanai. Saskaņā ar valsts plānu saražotās preces uzņemumi piegādā tirdzniecības, pārstrādāšanas vai patēriņa vajadzībām. Katrai tirdzniecības organizācijai piešķirti zināmi fondi uz visām tai vajadzīgajām precēm. Attiecībā uz tai vajadzīgo preču savlaicīgu, ritmisku un pienācīgu piegādi šīm organizācijām tiesības prasīt, lai ražotāji noslēgtu attiecīgu piegādes līgumu. No otras puses arī ražotājs ieinteresēts, lai preču piegāde būtu attiecīgi regulēta, lai produkcija iespējami ātri nonāktu līdz patērētājam, lai tā atbilstu patērētāju prasībām. Tātad savstarpēji līgumi atbilst kā ražošanas, tā arī tirdzniecības organizāciju interesēm.

Valsts atstāja līgumslēdzējiem — ražošanas un tirdzniecības uzņēmumiem tiesības pašiem noteikt ražojamo preču izvērstu sortimentu (izejot no pircēju pieprasījuma), jauno preču artikulu vai fasonu ieviešanu, vadoties šīnī jautājumos no spēkā esošiem valsts standartiem.

Piegādes līgums ļauj tirgojošai organizācijai prasīt, lai preču kvalitāte būtu augstvērtīga, lai tās tiktu nodotas savlaicīgi, pilnos daudzumos un paredzētā sortimentā. Par līguma pārkāpšanu ražotāji nes materiālu atbildību. Tā Jēkabpils rajona rūpniecības par mē-

beļu nepiegādi tirdzniecības tīklam 1961. gada pirmā pusgadā samaksājis soda naudu Krustpils rajona patērētāju biedrību savienībai 361 rubli par pieprasītām precēm. Izrādījās, rūpniecības nebija piegādājis mēbeles par 8164 rubļiem. Sis pats uzņēmums nebija piegādājis Jēkabpils rajona patērētāju biedrību savienībai mēbeles par 20.000 rubliem, par ko nācās maksāt 1088 rubļu soda naudu.

No šejienes izriet prasība ražošanas organizācijām pastiprināt cīņu par preču ražošanu attiecīgajos sortimentos paredzētajā laikā un kvalitātē. Ražojošām organizācijām jādaudzveido arī sortiments. Nedrīkst samierināties ar ražotāju pārkāpumiem šai ziņā. Tā Jēkabpils rūpniecības izlaidī tikai vienu līmonādes šķirni — bumbieru, kamēr citas fabrikas ražo 3—5 šķirnes. Rīgas šūšanas un apavu fabrikas nenodrošina mūsu abus rajonus ar trikotāžu, galošu, velteņu sortimentu pēc apmēriem, nedod bagātīgā izvēlē vasaras kleitas u. c.

Savstarpēji līgumi, kurus slēdz preču ražotāji un tirdzniecības tīkla pārstāvji, dod iespēju labāk, lietderīgāk izmantot arī autotransportu. Tā daudzas preces, kuras tiek ražotas Rīgā, piegādā Jēkabpili un Krustpili ar ražotāju automašīnām vai valsts autotransporta starpniecību, piemēram, zivis, eļļu, parfimērijas preces, apavus. No brālīgajām padomju republikām pa dzelzceļu atsūta degvielas, sāli, cu-

Strīdīgos jautājumus, kādi rodas starp organizācijām — līgumu slēdzēju pusēm, izšķir valsts arbitražā. Tā izšķir strīdus starp organizācijām, kas nesastāv vienā ministrijā, kuras neapvieno un nevada viena kopēja augstākā saimnieciskā instance. Iekams lietu ierosina arbitražā, pusēm jāmeģina panākt līgumu, ja tas nav iespējams, kon-

Aviže iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūpni redaktojam — 2342, redaktora vietniekam — 2502, literāriem līdzstrādniekiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7, Krustpils rajona abonentiem — Krustpils 353. Redakcija: Jēkabpili, Brīvības ielā 212.

Газета «Брива Даугава» — орган Екабпилского и Крустпилского районных комитетов КП Латвии и районных Советов депутатов трудящихся, г. Екабпилс, Латвийская ССР.